

Bretska stjórnin góðkennir ikki

**Men ætlar ikki at gera mót-
tiltøk tá Bretar í morgin
skulu útum 12 fjórðinga mark
ið undir Føroyum**

Í Undirhúsinum var fyrradagin upplýst, at bretska stjórnin hevur havt samráðingar í Keypmanna-
havn við donsku stjórnina um tey
tíltøk, sum skulu fiskiprísir, tá
fiskimarkið á nýðnætt verður 12
fjórðingar, eisini fyri Bretar.

Men bretska stjórnin líkar sera
illa, at fiskimarkið verður flutt út.
Alment sigur stjórnin at eftir henn-
ara áskoðan er nóg mikið pláss á
føroysku fiskigrunninum, bæði
fyri føroyingar og teir bretsar, sum
nú í hálva öld hava fiskað á okk-
ara leiðum.

ONGLENDINGURIN MAN IKKI TAKA UNDIR VIÐ REVSING- INI MÓTI FØROYINGNUM

Meðan menn tala um móttíltøk,
sum kunnu ventast verða gjørd
móti okkum, heruppi tann kvota-
skipan, sum bretska fiskivinnu-
menn vilja seta í verk fyri at hanta
okkum, verður valla undirtikin av
tí vanliga Onglendingsinum, hvørki
av teimum, sum hava sín dagliga
vinning av okkara fiskalendingum

2 helikoptaraskip verja fiskimarkið

Tá ið fiskimarkið verður flutt út í morgin, verður markið vart
av 2 helikoptaraskipum, »Vædderene« og systirskipinum »Ingolf«.

Javnaðarmenn höldu fram, at
danir máttu munandi bota um sjó-
verjuna við betri og skjótgangandi
verjiskipum samstundis sum vit
fingu politimyndugleika og gjørdi
okkara besta við egnum skipi.
Men tjóðveldisflokkurin og fólka-
flokkurin flentu uppá háð, tá ið
javnaðarmenn talaðu um helikopt-

og ei heldur av teimum, sum
keypa okkara vör.

Ein tingslimur spurdi í Undir-
húsinum um tað nú var rættvíst at
seta eina kvotaskipan í verk fyri
Føroyingar, tí teir settu markið út

Einki gjørt at møta ágangi breta

Undir seinasta landsstýri mæltu javnaðarmenn til at seta fiski-
prísir so hogan í Føroyum, m. a. við munandi hekking av fiski-
prísinum og prívíðbótini, at óneyðugt skuldi vera at flyta fiski-
in á bretska fiskamarknaðin.

Á henda hátt vildi mestiparturin av
fiskinum verð avreiddur í Føroy-
um og skorin til flak.

Hetta vildi givið nóg mikið —
og ov mikið av arbeiði til flaka-
virkni sum vöru, og samstundis
vildi hetta mikkla tiltak í stórum
skunda undir úthyggjanina av stør-
um flakavirkjum sum uttan iva

á 12. Svárið hann fekk frá stjórn-
ini var, at hetta var ein spurning-
ur, sum viðviki fiskaidnaðinum —
og ein spurningur, sum stjórnin
ikkil fór at leggja seg uppá

Tað er tí hugandi, at tað er
ikkil Bretlendingsurin, sum stend-
ur aftanfyrir okkara náttúrliga
kravi um at fáa okkara óki
innanfyri hovudsíðvinnuna — men
meiri er tað ein roynd frá fiski-
idnaðarmonnum, ein roynd, sum
hvørki fær stuðul frá stjórnini,
ei heldur fólkinum.

vildi staðið tok í dag — og vit
vildu einki mist við hevndartil-
tokum breta nú fiskimarkið fer út.

Tjóðveldismenn leikaðu púra óð-
ir og høttu við at leggja fiski-
flotan, um nakað tíligt hendi —
men tíverri einki hendi, og hetta
er ein av orsøkunum til, at vit í
dag standa illa fyrirreikaðir í
teirri støðu, vit eru í í løtuni.

Hetta landsstýrið hevur einki
gjørt fyri at fremja nógur tíltøk,
ið kundi gjørt okkum betri færan
fyri at staðið móti øllum ágangi
og hevndartiltokum. Tvorturimóti
hava teir beinleiðis gingið móti
nýggjum vinnuvíðisflokkinum eitt
nú hinum stóra fiskavirkinum á
Tvoroyri.

Nú mugu vit taka avleiðingarnar
sum teir koma — eisini avleið-
ingarnar av nýðrongupólíkí-
»sjálvstýrislandsstýrisins.«

1955-sáttmálin kravdur UPPSAGDUR

Undir víðgerðini av fiskimarksmálinum í 1956 krevur javnaðar-
flokkur: 1955-sáttmálin uppsagdan. Um hetta sigur mínnlitin
í nevndi J. Fr. Óregaard

»Tað er nú øllum greitt, at um
uppskot javnaðarflokksins í sjó-
marksmálinum 1954 var samtykt,
vildu vit hava eitt 4 mila mark við

beinum línjum og vissu fyrri at
fingið sjómarkið flutt út til 12 mil,
og nær vit sjálvir vildu. Men
vegna meiraháttflokka stóðu
við at samtykkja uppskot lands-
stýrisins var hetta av ongum. Vit
mega to halda fast um, at bretar
eiga skyldu at veita okkum
ikkil meirni sændir í sjómarsmál-
inum enn teir, íslendingar hava
fingið. Í hesum sambandi verður
vist á, at eingin tjóð á hesum leið-
um eigur sterkari søguligan rætt
til víðasta fiskimark enn føroying-
ar. Javnaðarflokkurin er tí við til
at tingast við breta um at falla

frá 10 ára sáttmálanum og lata
hann fara úr gildi.
(Framhald á 3. síðu)

Landleiðin fór í fisk!

RIKISUMBODSMAÐURIN BJARGAR TÍ Í EFSTU STUND

Tá uppskotið um Landleiðina
kom til víðgerðar á tingi í gjár
og sama dag skuldi avgreiddast,
hendi tað marghátliga at lands-
stýrismaðurin, sum hevur fiski-
vinnumál undir sær, Erlendur Pat-

ursson legði eftir ríkisumboðsmann-
inum, tá hesin gjørdi tinginum
vart við, at lóguppskotið varð
soleiðis formulerað, at tað lettiga
kundi fara við sær, at ferðandi og
útlendingar við upphaldsloyvi í
Føroyum kundu domast í bót í
mínsta lagi kr. 10.000,- fyri brot á
lógina um rættindi at veiða í Fø-
royum, um tað so var fyri ein seiða
murt.

Mæla til sam- ráðingar

Tjóðveldisflokkurin hevur í fiski
marksmálinum roynt at givið fólki
ta hugmynd, at flokkurin frá
fyrsta degi av hevur havt ta støðu
at siga sáttmálan upp og síðan sett
fiskimark eftir egnum tykki; men
hetta er fólks mynd, tí longu 1.
mars 1952 sigur flokkurin m. a. í
skrivni til tingið:

»... at allir spurningar hesum
máli sum kunnu hugsast at fáa
týðning fyri Føroyar og føroy-
ska fiskiveiðu serstakliga, nú
heinarvegin verða tiknið upp til
umhugsunar og SAMRÁÐING-
AR við AVVARANDI STJÓRN
ARVOLD.«

Men tað er skomm fyri landið,
at tað er so at fiskivinnulandsstýr-
ismaðurin ikki er til taks tá
týðningarmiklar lógir verða bornar
í uppskoti av landsstýrinum. Var
landsstýrismaðurin tá víð og vakin,
var hesin vavsturinn ikki komin.

Men istaðin fyrri at rokja stítt
landsstýrismannastarv, heldur E.
P. standa væl til og ikki fyrrrenn
málið kemur til seinastu víðgerð,
kemur landsstýrismaðurin sum eitt
ólögi á ting — og tá so er er so
litið hald í orðunum, sum t. d.,
at nokta ríkisumboðsmanninum at
siga tingmonnum frá skeivleika,
landsstýrið ikki er fært fyri at visa
á, uttan við »danskari hjálpe«.

VALLÓGIRNAR

Hósdagin legði Jákup Lundeðskov uppskot á tingborð vegna
Javnaðarflokkin um broyting av vallógunum.

Talan er um broytingar av kom-
munalu vallógunum, soleiðis, at
tað verða tær persónligu atkvøður-
nar, sum koma at gera av, hvor
verður valdur, eins og skotið verður
upp at broyta vallástaskipanina
soleiðis, at ein ikki skal hava verð
búgvandi í 1 ár og í Havn heili
2 ár í kommununi, fyri at sleppa
við á listan og harvið at velja.

41 miljónir

Nú er uppskotið um fjggjarlóg
løgtingsins komið aftur frá fjggjar-
nevndini.

Sum væntandi var, fór hetta upp
skotið at verða munandi størri
enn á ólavsøku.

Fjggjarlógin er nú komin uppá
kr. 41 milj. 99 túsund

Tingið hevur sostatt einaferð
enn fingið málið til víðgerðar, og
er tað ei heldur ókent mál á tingi.
Í ummæli sinum til málið sigur
Javnaðarflokkurin:

Tá tað í omanfyrir nevnda upp-
skoti verður mælt til at broyta val-
lógina til býráðsval (kommunuvæl),
er tað fyrri at fremja ynski, sum
frá øllum síðum og innan fyrri
nógvar politiskar flokkar er komið
til orða um ajourføring av gald-
andi vallóg soleiðis, at tær persón-
ligu atkvøðurnar verða avgerandi,
hvor ið valdur skal verða og eis-
ini onnur skipan av vallóstinum
neyðug fyri at tryggja móti at
(Framhald á 2. síðu)

Á land og sakk

Útroðarbáturin »Eysturhóv«
for á land næst seinastu nátt sum-
nar fyrri Dalsbygd.

Teir vóru á veg til útroðrar tá
ohappi hendi kl. 1 týsnáttina.
Manningin bjargaði sær á land og
hálvan tíma aftaná stoytin sakk
»Eysturhóv«.

Partafelagið Kjolbro átti »Eystur-
hóv«

Ein stórsigur í fiskimarks- málinum

Eitt av størstu bragdunum hjá seinasta landsstýrinum var at fáa
vanlukku-sáttmálan um 3 mila mark í 12 ár úr gildi.

Tað var undir seinasta stýrinum,
at tað eydnaðist at fáa nýggjan
sáttmála í lag við breta.
12 mila markið varð sett at
galda allar tjóðir uttan breta, sum
fingu eitt vist undantaksloyvi á
vissum havøkum kring Føroyar.
Stóri sigurin í hesum máli yvir
fyri breta var, at 6-míla mark-
ið varð vunnið og sáttmálatíðin

stýrt við 4 árum.
Eftir sáttmálanum hjá fólka-
flokks-, sjálvstýris- og sambands-
stýrinum skuldu vit verða bundnir
av 3 mila markinum fram til 1967.
Tað var eisini undir undanfarna
stýri, at uppsagnarfrestin var
veruleik, og landsstýrið helt fast
um endaliga uppsøgn av sáttmál-
inum.

JAVNAÐARSTOÐAN:

Vit taka somu støðu sum íslendingar

Aftaná at fiskimarksáttmálin frá 1901 var farin úr gildi í 1951,
var javnaðarflokkurin fyrri uppsøgn av sáttmálanum; men tá vit
í hesum máli hovdu so nóg felags við íslendingar, meintu flok-
kurin, at okkara sterkasta støða var í øllum lutum fult og heilt at
fylgja íslendingum

Henda støða flokksins og uppskot
stíg fyrri í fiskimarksmálinum
vann ongar sændir á tingi.

Men loksins er ásaðnað, at hetta
var hin beina støðan, tí veruliga
(Framhald á 3. síðu.)

Sankta Frans skúli

Foreldur ið ætla at lata børn í skúla komandi skúlaár, biðjast
lúnskrieva tey innan 15. mars

TLF. 2147